

Cunoașteți

vreun

autor local ?

VIRGIL MUNTEANU

Nu de mult, stînd de vorbă cu un director de teatru dintr-un oraș mai îndepărtat, mi-a fost dat să reîntîlnesc o idee, care, nu o dată, m-a pus pe gînduri. Vorbeam despre repertoriul teatrului. După cum se știe, străbatem perioada în care se defîntivează proiectele de repertoriu. Așadar, despre repertoriu. Deschidem, spune directorul, cu o piesă nouă de Everac. Bun. Avem în vedere o piesă mai veche a lui Paul Cornel Chitic. Bun. Pe urmă, Caragiale și Mușatescu. Bun. Ne-am gîndit la o piesă de Shakespeare. Bun. Mai avem prevăzute noi piese de Arbuzov și Dario Fo. Bun. În sfîrșit, o piesă cu titlul deocamdată nefixat, de un autor local. Cum adică „autor local“ ? — întreb eu. Uite așa, local, de-al nostru, îmi răspunde, senin, directorul. Bine, zic eu, dar de ce-i spui autor local ? Piesa dumisale se referă la ceva specific locului ? Tematic, are un interes restrîns la limitele județului ? Da' de unde, îmi răspunde directorul, la fel de senin, e antirăzboinică, acțiunea se petrece undeva, în Pacific, pe un portavion... Să nu lungesc vorba. Ne-am invîrtit așa, în jurul cozii, vreme de un ceas. Directorul o ținea mortîș, că el vrea să lansez un autor local, eu o țineam una și bună, că așa

ceva nu există. Cum să nu existe ? — îmi replică directorul. Și, pe dată, mi-a înșirat o listă de vreo cincisprezece teatre din toată țara care joacă „autori locali“. Nu sînt locali, susțineam eu, sînt autori, pur și simplu. Poeți locali, romancierii locali, dramaturgii locali, așa ceva nu există. Există autorități locale, există resurse locale, există anestezie locală, dar autori locali nu există. Ba există, îi dădea înainte directorul, cutăruia i se mai joacă piesa și altundeva decît în orașul lui ? Bine, ziceam eu, dacă unii sînt autori locali, ceilalți autori ce sînt ? Autori republicani, sau ce ? Cine îi împarte, și pe ce criterii ? Păi, e simplu, zicea directorul, dacă autorul nu e din București, ci din alt oraș, și e jucat acolo, la el, e autor local. Dar dacă e dintr-un oraș și e jucat în alt oraș, numai și numai într-un singur alt oraș, ce e, întrebam eu, autor local ? Există cazuri ? Există. Atunci ? Și tot așa, fără argumente, cu exemple care mai de care mai șubrede, ne-am ciondănit serios. Păcutul era că toată discuția noastră avea loc în afara oricărei baze teoretice. Oricît am căuta în teoria literaturii, în istoria literaturii, în estetică, vreo idee priuitoare la împărțirea mai

înainte pomenită, nu vom găsi. Și pe bună dreptate. Cine l-a numit vreodată pe Mircea Radu Iacoban „autor local“ ? Și doar își scrie piesele la Iași. Dumitru Radu Popescu și-a elaborat numeroasele piese de pînă acum la Cluj-Napoca. A spus cineva, vreodată, „dramaturgul local“ D.R.P. ? Să mergem mai departe. Lucian Blaga a fost un poet local ? Sau George Bacovia ? Sau Mihai Codreanu ?

Pe urmă, dacă unui dramaturg oarecare din București i se joacă o singură piesă, la un teatru din București, ce este el altceva decît un autor local, după împărțirea artificială pe care o punem în discuție ?

Și dacă există, cumva, autori locali, atunci există și actori locali, regizori locali, scenografi locali ? Nu, categoric nu, așa ceva nu există. Există doar piese bune sau proaste, dramaturgii talentați sau lipsiți de talent. Abia de aici, de la acest simplu, elementar, criteriu — simplu, elementar, totuși criteriu —, discuția poate începe.

De ce am spus toate astea ? Pentru că undeva, la o întîlnire a breslei, cineva a propus o reuniune de lucru a autorilor dramatici locali. Sînt tare curios să văd și eu lista celor invitați. Atît. Lista,